

Útlánsfrágreiðing 31. mars 2013/Udlánsredegørelse 31. marts 2013

Denne redegørelse er udarbejdet med baggrund i, at Suðuroyar Sparikassi har modtaget 10,3 mio. kr. i hybridkernekapital fra den danske stat. Redegørelsen tager udgangspunkt i bestemmelserne, jf. Bekendtgørelse af lov om statsligt kapitalindskud i kreditinstitutter § 8, stk. 2, 2. Bekendtgørelsen pålægger et kreditinstitut, som har modtaget hybridkernekapital fra den danske stat, hvert halve år at offentliggøre en redegørelse om udviklingen i instituttets udlån.

Redegørelsen er offentliggjort på Suðuroyar Sparikassis hjemmeside den 30. marts 2013.

Den økonomiske udvikling det seneste halve år

2012 blev året, hvor optimismen for alvor kom tilbage til Suderø. Den vigtigste begivenhed var åbningen af den nye pelagiske fiskefabrik på Tvøroyri. Fabrikken medvirkede kraftigt til, at arbejdsløsheden på Suderø styrtdykkede fra 213 personer i jan 2012 til 126 personer i dec. 2012. Fabrikken er allerede i gang med at udvide yderligere.

Dette er alt sammen noget, som har støttet op om optimismen for området. Det er virkelig positivt at opleve den fremgang, som området har oplevet i løbet af 2012.

Den generelle situation på Færøerne

Arbejdsløsheden er faldet med 2,0 pct. point fra 6,6 % i november 2011 til 4,6 % i november 2012. Eksporten ekskl. skibe og fly er i værdi steget med 5 pct., mens import ekskl. skibe og fly er steget med 16 pct. fra 2011 til 2012.

Salget af privatbiler er steget med 28 % i løbet af 2012, mens salget af varebiler er steget med hele 48 % i løbet af 2012. En del af salget kan skyldes, at udskiftningen i bilparken de seneste år har været på et lavt blus.

Moms, told og afgifter er steget med 8 % i forhold til 2011. Denne stigning viser, at der igen er ved at komme en ulmende aktivitet i økonomien.

Det færøske indbyggertal er dog faldet med 0,3 % i løbet af 2012 fra 48.245 til 48.097. Indbyggertallet på Suderø går dog mod trenden, idet indbyggertallet er vokset med 0,4 %. Befolkningstilvæksten skyldes primært Tvøroyri, hvor befolkningstallet er forøget med hele 3,1 % i løbet af 2012.

På den korte bane er usikkerheden stadigvæk forholdsvis stor i den færøske økonomi. En stor del af usikkerheden skyldes de færøske politikeres negative/truende udtalelser om økonomien og fremtiden. Udtalelserne fra både landsstyre og opposition hæmmer og bremser væksten, idet forbrugerne ikke tør foretage større investeringer, når forbrugerne ikke kender forudsætningerne for fremtiden.

Landsstyret gennemførte i januar 2012 en skattereform, hvorved skatteskalaen blev mindre progressiv, idet marginalbeskatningen blev sænket betydeligt for indkomster over 250.000 kr., og bundfradraget blev hævet. Skattereformen er delvist finansieret via en beskatning af pensioner ved indbetaling.

Forventningen er, at sænkningen af marginals-katten øger arbejdsudbuddet. Skævheden i det færøske skattesystem har i mange år været en ensidig fokusering på indkomstskat uden at tænke i andre mindre forvridende skatter/afgifter. Det havde ført til en tårnhøj marginalbeskatning af

indkomst, som har haft en negativ indvirkning på arbejdsudbuddet og gjort det mindre attraktivt at flytte til øerne.

Skatte- og afgiftsindtægter er for de første otte måneder af 2012 steget med 4 % sammenlignet med 2011. Kommuneskatten på Færøerne er samlet steget med 2 %, mens skatten på Suderø er steget hele 5 %. Nogle kommuner på øen har oplevet stigninger på 18 % fra 2011 til 2012.

Den offentlige sektor kører fortsat med underskud. Underskuddet øger forventningerne til stigende skatter og en reduktion i det offentlige forbrug. De færøske politikere har en målsætning om, at underskuddet er borte i 2016. Budgettet for 2013 viser et samlet underskud på 218 mio. kr. Det svarer til 1,6 % af BNP. Underskuddet er dermed i dag kommet ned på et acceptabelt niveau.

Den færøske forbrugskvote er på et forholdsvis lavt niveau. En forøgelse af forbrugskvoten på 10 procentpoint vil få en betydelig positiv effekt på både moms og på indkomstskatten. En stor del af underskuddet i den offentlige sektor vil være borte, hvis blot politikerne kan snakke mere gang i privatforbruget.

En del af det færøske erhvervsliv udviser stadigvæk store svaghedstegn. Flere virksomheder kører med negativ drift og med en yderst spinkel kapitalstruktur. Flere virksomheder risikerer dermed at gå fallit. Det vil få en negativ indvirkning på økonomien, om ikke andet, så blot gennem en negativ forventning til fremtiden, idet borgerne kommer til at høre flere negative historier i pressen.

Pengeinstitutternes samlede indlån er øget i bankerne i løbet af 2012, mens udlånene er reduceret en smule. Der er et samlet indlånsoverskud i hele den færøske sektor.

Udviklingen i importen og især handlen med biler peger i retningen af, at folk igen begynder at have mere tillid til en positiv økonomisk udvikling, og så småt igen tør at sætte mere gang i privatforbruget.

Forventningen er, at privatforbruget de kommende år vil øges, når forbrugernes tro på fremtiden får et mere permanent positivt præg. Opsparingen til at iværksætte en moderat vækst er også til stede. Det eneste, som mangler, er forbrugernes tro på, at fremtiden er blevet mere lys på Færøerne.

Det er svært ikke at se mere positivt på fremtiden, idet mange af indikatorer peger i en opadgående retning for økonomien. Optimismen spirer for alvor på Suderø, som følge af den øgede beskæftigelse samt alle de planlagte projekter, som er / er ved at blive sat i søen.

Den økonomiske situation har haft en negativ indvirkning på kundernes låneefterspørgsel. Sparekassen oplever dog, at kunderne gennem det seneste halve år igen er begyndt at efterspørge lån til større økonomiske dispositioner sammenlignet med tidligere år.

Kreditpolitik mv.

Kreditpolitikken er senest ajourført i januar måned 2013, men er i sin væsentlighed uændret siden seneste revision i juni 2008.

Kreditpolitikken er i tråd med sparekassens vision om at være Færøernes trygge, kompetente og hyggeligste privatkundebank.

Drivkraften bag sparekassens kreditpolitik er, at sparekassens ansatte kender deres kunder godt, og at de er dygtige og kompetente ”kredithåndværkere”. Sparekassens ansatte skal være i stand til at analysere kundernes situation og lave gode grundige vurderinger af kundens vilje og evne til at tilbagebetale sit lån.

Kundernes vilje og evne til at kunne tilbagebetale lånet er den vigtigste forudsætning bag sparekassens kreditbevilling. Dernæst kommer sikkerheder til at begrænse sparekassens tabsrisiko yderligere.

Når sparekassen bevilliger lån og kreditter med løbetid over 5 år, kræves som hovedregel pant eller anden sikkerhed. Samme hovedregel er gældende for lån over 50.000 kr.

Sparekassens kunder er primært privatkunder, som er kernekunder i sparekassen. Sparekassens geografiske marked er afgrænset til det færøske område for udlånsaktivitet med særlig fokus på Suderø og Thorshavn.

Et godt og grundigt kendskab til kunderne samt gode analytiske kompetencer begrænser sparekassens tab. Dette medvirker til at sikre sparekassen en solid indtjening og en stærk relation til sine kunder.

Kreditpolitikken skal desuden være med til at sikre, at sparekassens omdømme, som et trygt sted, ikke kommer under anfægtning, og at sparekassens eksistens aldrig bliver truet af dårlig kreditgivning.

Sparekassen afstår fra at være involveret i højt risikofyldte engagementer og brancher, selvom den forventede indtjening er høj, idet dette ikke er i tråd med visionen om at være tryk.

Sparekassen bruger altid forsigtige værdiansættelser af stillede sikkerheder, så sparekassen samlede beregnede tabsrisiko er konservativ vurderet.

Sparekassens betaling i form af renter for et kreditengagement skal altid afspejle den forventede risiko involveret i engagementet. Sparekassen skal dog i et engagement, hvor sparekassen ikke føler sig helt sikker på, at kunden kan klare sine forpligtelser, hellere afstå fra en forretning end at lave en potentiel dårlig forretning.

Dårlige forretninger medfører altid en forhøjet tabsrisiko, unødvendig ressourceanvendelse, samt en potentiel risiko for dårlig omtale.

Sparekassen følger løbende op på og overvåger sine engagementer tæt. Dette skyldes, at kreditrisikoen er den største risikofaktor i sparekassens forretningsmodel, og via en god overvågning og styring kan denne risiko begrænses.

Sparekassen indplacerer sine kunder i risiko- og forretningsomfangsgrupper ud fra kunde- og styrkeprofiler. Grupperne bruges i forbindelse med styringen af sparekassen.

Udviklingen i sparekassens udlånsrenter og udlån

Den gennemsnitlige udlånsrente til private er uændret gennem det seneste halve år, mens den for offentlige kunder og flere erhvervskunder har været faldende, idet de har en CIBOR relateret finansiering.

Sparekassens udlån er faldet med 2,2 mio. kr. gennem det seneste halve år fra 487,9 mio. kr. til 485,7 mio. kr., hvilket svarer til 0,5 procent.

Udlån til erhverv er faldet med 9,6 mio. kr. gennem det seneste halve år, jf. tabel 1. Dette er i tråd med sparekassens vision om at blive en privatkundebank. Sparekassen har dog ydet nyudlån til erhverv for 7,8 mio. kr., jf. tabel 1.

Udlån til private er steget med 8,2 mio. kr. gennem det seneste halve år. Her er det primært til 1. prioritetslån til privatkunderne.

Udlån til nye kunder har samlet været på 16,7 mio. kr. jf. tabel 1. Den største vækst i nyudlån har generelt været til 1. prioritetslån med en vækst på 6,3 mio. kr.

Tabel 1: Oversigt over udlånsporteføljen fordelt på brancher.

	30. juni 2012		31. december 2012			Ændring Saldo mio. kr.
	Saldo, mio. kr.	Andel %	Saldo, mio. kr.	Andel %	Nye, mio. kr.	
Offentlige	11,7	2,4	11,0	2,3		-0,7
Erhverv						
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	10,5	2,2	8,0	1,6	1,8	-2,5
Industri og råstofudvikling	18,5	3,8	15,4	3,2		-3,1
Bygge- og anlægsvirksomhed	5,9	1,2	8,8	1,8	0,4	2,9
Handel	17,5	3,6	14,1	2,9	0,6	-3,4
Transport, hoteller og restauranter	21,6	4,4	22,0	4,5		0,4
Information og kommunikation	0,4	0,1	0,1	0,0		-0,3
Finansiering og forsikring	12,8	2,6	9,6	2,0	2,0	-3,2
Ejendomsmæglere og -administration	14,4	3,0	14,1	2,9	0,2	-0,3
Øvrige erhverv	15,0	3,1	14,9	3,1	2,8	-0,1
Erhvervskunder, i alt	116,7	23,9	107,0	22,0	7,8	-9,6
Private						
1. prioritetsboliglån	302,9	62,1	302,2	62,2	6,3	-0,7
Andre boligprioriteter	38,2	7,8	38,9	8,5		0,7
Andre formål (fx S-lån, bil, båd, blanko, jordlån osv..)	18,4	3,8	26,6	4,9	2,6	8,2
Private, i alt	359,5	73,7	367,7	75,7	8,9	8,2
I alt	487,9	100,0	485,7	100,0	16,7	-2,1

Note: Nye kunder er defineret, som kunder, der er etableret i sparekassen gennem det seneste halve år. Yderligere er der sket en omgruppering af sektorkoderne.